
KOERSDOCUMENT LELYSTAD

2040

1. LELYSTAD BEPAALT HAAR KOERS

Lelystad kent sinds jaar en dag een aantal fundamentele en samenhangende sociale, economische en ruimtelijke opgaven. Ze noodzaken om na te denken over de toekomst van de stad en de strategie om daar te komen: de Lelystadse koers 2040. Lelystad moet van ver komen: de urgentie is hoog. Lelystad is en was de stad van de belofte: hier kan het, hier is de ruimte en hier liggen de kansen. Te vaak zijn die beloften echter niet ingelost. Nu, ruim 50 jaar na de ontwikkeling van de stad, is de tijd rijp voor een systeemsprong. Partijen zoals de Rijksoverheid, provincie Flevoland, gemeente Lelystad, het maatschappelijke veld en het bedrijfsleven willen met Lelystad Next Level (LNL) de handen ineen slaan, de economische conjunctuur is sterk, de druk op de Amsterdamse en regionale woningmarkt is enorm. Dit Koersdocument bevat een samenhangende koers voor de fysieke, sociale en economische ontwikkeling van Lelystad. Een eenduidige koers voor de gemeentelijke organisatie, die de richtinggevende kaders biedt, focus aanbrengt en een kapstok is voor programma's en projecten in de stad.

2. LELYSTAD KENT GROTE OPGAVEN: DE KADERSTELLENDEN UITGANGSPUNTEN

A. Er ligt een uitdaging om meer inwoners een hogere economische status te laten verkrijgen.

Lelystad heeft relatief veel mensen met een lage sociaaleconomische status (SES). Alhoewel de werkgelegenheid zich positief ontwikkelt is de werkloosheid nog steeds relatief hoog. De inkomens en het opleidingsniveau van de bevolking zijn laag en er zijn forse gezondheidsproblemen gerelateerd aan de lage sociaaleconomische status. Gemiddeld genomen scoort de stad nog redelijk in vergelijking met andere 70.000-90.000 steden, maar er is sprake van een concentratie van deze problematieken in een aantal jaren 70 en 80-wijken (ruimtelijke segregatie) en van overerving van armoede. Veel Lelystedelingen staan aan de zijlijn. Het opleidingsniveau speelt Lelystad parten; de stad heeft nu een grote groep werkzoekenden, met een relatief laag opleidingsniveau. Ook in het onderwijs zien we opgaven: de kwaliteit van onderwijs is niet overal in orde, jongeren stromen minder vaak op de hogere niveaus uit, adviezen en resultaten zijn gemiddeld lager dan elders. Jongeren lijken onvoldoende uitgedaagd of in staat gesteld een zo hoog mogelijk opleidingsniveau te bereiken. Positieve ontwikkelingen zijn er zeker ook, de opgedane ervaring en kennis hieruit kunnen we nog sterker inzetten ten behoeve van de hele stad. Bijkomend probleem is dat op dit moment een deel van werkgelegenheid voor hoger opgeleiden is verdwenen of staat op het punt om te verdwijnen (Openbaar Ministerie, Raad voor de Kinderbescherming, onderdeel Rechtbank, Rijksbelastingdienst, Kamer van Koophandel, onderdelen van het ziekenhuis).

B. Er ligt een uitdaging voor meer balans en draagkracht van de bevolking en voldoende kwantitatieve en kwalitatieve publieke en commerciële voorzieningen

Lelystad was oorspronkelijk bedoeld als de hoofdstad van een grotere provincie Flevoland inclusief de Markerwaard. Lelystad zou het 'natuurlijke midden' zijn. We kennen allemaal de geschiedenis: in plaats van het 'natuurlijke midden' is Lelystad lang een polderstad midden in het agrarische gebied geweest. De inwoners kwamen niet in groten getale; vooral de hoger opgeleiden lieten het afweten en de werkgelegenheid bleef achter. Lelystad is nooit de grote provinciehoofdstad geworden. Wat er echter wel kwam waren de stadse voorzieningen, het groen, het onderwijs en het grote areaal openbare ruimten. Dit alles anticipeerde op grotere inwoneraantallen. De draagkracht en het draagvlak van de bevolking, kwantitatief en kwalitatief, zijn al jaren onvoldoende om alle publieke en commerciële voorzieningen te dragen. De stad is niet in staat om dit alles te bekostigen. Zeker in een tijd waarin de schaalvergroting doorzet en het effect van internet op bijvoorbeeld het winkelgedrag groot is, wordt het probleem steeds duidelijker. De spiraal gaat helaas de verkeerde kant op; doordat het draagvlak ontbreekt, verdwijnen de voorzieningen waardoor de stad vervolgens weer minder aantrekkelijk wordt voor nieuwe bewoners en bedrijven. Het meest recente voorbeeld is het faillissement van het ziekenhuis. Dat heeft de aanwezige zorgstructuur flink uitgehold. Duidelijk is dat vooral mensen met een lage sociaaleconomische status, zwangere vrouwen, ouderen en chronisch zieken hier het meest last van hebben.

C. Er ligt een uitdaging om het regionaal potentieel als vestigingsplaats voor ondernemers en als aantrekkelijke woongemeente van waaruit de hele regio goed en snel te bereiken is, meer en beter te benutten

De tijd dat Lelystad geïsoleerd midden in de polder lag, ligt alweer enige tijd achter ons. De afgelopen jaren is fors geïnvesteerd in omliggende nationale en regionale infrastructuur zoals de verbindingen naar Amsterdam en Schiphol, Hanzelijn, Lelystad Airport, Flevokust Haven en de Westfriisiaweg in Noord-Holland Noord. Dit maakt Lelystad een multimodaal knooppunt. In combinatie met de beschikbare ruimte maakt dit Lelystad een aantrekkelijke vestigings-

plek voor bedrijven. Maar Lelystad heeft meer te bieden. De regionalisering van wonen en werken zet door en de druk op de regionale woningmarkt is hoog. Door de betere verbindingen is Lelystad onlosmakelijk onderdeel geworden van de MRA en ook de Zwolse regio is goed te bereiken. Lelystad heeft potentie als aantrekkelijke woongemeente van waaruit de hele regio goed en snel te bereiken is. Lelystad heeft de ruimte om aantrekkelijke, betaalbare woonplekken aan te bieden. Een grote kans, zeker als dit wordt gecombineerd met de Lelystadse kernkwaliteiten als rust, groen en water - hét onbenut potentieel van Lelystad.

3. LELYSTAD IN 2040: ONZE AMBITIES, THEMA'S EN ASPECTEN

Onze ambitie is als volgt:

Lelystad, hoofdstad van de nieuwe natuur, is in 2040 een zelfstandige, sociaal veerkrachtige, duurzame, aantrekkelijke en economisch sterke stad met 100.000 inwoners. Hiervoor gaat Lelystad haar potentie volop benutten en kiest voor haar unieke kwaliteiten én de onderscheidende regionale positie.

In drie thema's wordt de toekomst van Lelystad beschreven: maatschappelijke kracht versterken, versterking van de urbanisatie en om deze ambitie te verwezenlijken is gedeeld eigenaarschap op de gezamenlijke opgaven randvoorwaardelijk.

A. Versterken urbanisatie: uitnodigende en ondernemende stad

Het is belangrijk voor Lelystad dat er meer mensen in Lelystad komen wonen. Door de stad aantrekkelijker te maken voor nieuwe bewoners met draagkracht ontstaat een evenwichtiger stad en een stad die ook daadwerkelijk in staat is op eigen benen te staan. Lelystad is onderdeel van regionale netwerken, maakt slim gebruik van de kwaliteiten van omliggende regio's en steden en voegt er zelf iets unieks aan toe. Lelystad is hoofdstad van de nieuwe natuur en onderscheidt zich daarmee. De stad benut de kracht van haar sterke elementen: het water, de natuur, de ruimte en de bereikbaarheid. Hierdoor wordt de stad een aantrekkelijk onderdeel van de Metropoolregio Amsterdam voor nieuwe bewoners en bedrijven. Lelystad kan en wil groeien in aantal inwoners en werkgelegenheid ter versterking van de sociale, economische en stedelijke structuur.

B. Versterken maatschappelijke kracht: veerkrachtige samenleving met onderscheidend onderwijs en een toekomstbestendig, samenwerkingsgericht, preventie- en zorgnetwerk

Lelystad richt zich op de toekomstige generaties. De stad investeert in de jeugd, in het onderwijs en zorgt dat de stad aantrekkelijk is voor nieuwe generaties. Te veel Lelystedelingen hebben een lage sociaal economisch status. We zetten gericht in op de buurten waar dit speelt. We accepteren niet dat mensen aan de kant staan en zetten in op het leven lang ontwikkelen om het meedoen duurzaam te maken.

C. Gedeeld eigenaarschap voor de gezamenlijke opgave in Lelystad

We werken met onze partners aan de gezamenlijke opgave voor Lelystad. Hiervoor maken we gezamenlijk de keuzes, dragen deze uit en realiseren ze. Het bereiken van de ambities van Lelystad Next Level is een uitdagende opgave. Iedere inwoner, maatschappelijke organisatie, scholier, medeoverheid, werknemer en ondernemer die dat wil is medeaanhouder van de beweging. Dit is essentieel maar vraagt ook nieuwe werkwijzen van de gemeentelijke organisatie. Daarom benoemen we het werken vanuit gedeeld eigenaarschap als aparte strategie.

Binnen de drie thema's wordt ingezet op de onderstaande aspecten.

A. Versterken urbanisatie

Ad. A.1. Hoofdstad van de nieuwe natuur

Lelystad is de hoofdstad van de nieuwe natuur; de stad ligt midden in de natuur, ontleent hier haar nieuwe identiteit aan en gaat deze sterk uitdragen. Dit manifesteert zich vooral aan het water. Lelystad is een aantrekkelijke kuststad. Een stad met een unieke kustlijn met vergezichten waaraan de stad zich openbaart: een bruisend stedelijk front en aantrekkelijke woonlandschappen waar natuur en wonen samenkomen.

Groen in en rond de stad is vanaf het prille begin een belangrijke kwaliteit van Lelystad geweest. Het groen in de stad vormt een basiskwaliteit voor het wonen in Lelystad. De aantrekkelijke groengebieden en bossen om de stad heen beschermen de jonge polderstad. Het groen is wezenlijk onderdeel van het DNA van de stad. Hier is recent iets unieks

aan toegevoegd: Nationaal Park Nieuwland. De Oostvaardersplassen vormen een uniek natuurgebied, de Markerwad- den zijn in ontwikkeling en nu al niet meer weg te denken en onderschat het belang van het Markeermeer voor natuur, recreatie en beleving niet. Aan de suburbane kwaliteiten als typische New Town is een tweede kwaliteit toegevoegd: een aantrekkelijke kuststad.

De inzet

- Ontwikkel een brede beleefbare natuur-/ kustzone door de Marker Wadden met de Oostvaardersplassen te verbinden door nieuwe eilandjes, duinen en vooroevers.
- Ontwikkelen en bouwen gaan in Lelystad altijd samen met de ontwikkeling van natuur. Wie in Lelystad woont (zowel in nieuwbouw als de bestaande buurten), woont in of nabij de natuur. Dit levert onderscheidende, groene woonmilieus op die nauwelijks aanwezig zijn in de MRA. Lelystad biedt ruimte voor nieuwe woonlandschappen en het aantrekkelijker maken van de bestaande woonwijken, groen en duurzaam bouwen, ruimte voor collectief en particulier opdrachtgeverschap.
- Lelystad wordt op een duurzame, klimaatbestendige en energie-neutrale manier ontwikkeld. Veel groen in Lelystad ondergaat een kwaliteitsimpuls en biedt daardoor ruimte voor nieuwe maatschappelijke opgaven, zoals klimaatadaptatie, energietransitie en gezond bewegen in de stad.
- Het Lelystadse buitengebied is altijd sterk geweest als proeftuin voor innovaties in de agrarische sector. De komende jaren wil de gemeente dit samen met de partners transformeren in de richting van circulariteit, biodiversiteit, duurzame energie en klimaatadaptatie.

Ad. A. 2. Sterke stad in de regio

In 2040 is Lelystad gegroeid naar 100.000 inwoners en een sterke, onderscheidende speler in regionale netwerken. De economische dynamiek heeft een positieve spin-off op het inwoneraantal en de werkgelegenheid. Lelystad heeft de groei benut om het draagvlak voor het voorzieningenniveau te versterken, de stedelijke structuur te verbeteren en gebieden aantrekkelijker te maken.

De stad komt steeds centraler te liggen tussen de kerngebieden Amsterdam, Amersfoort, Zwolle en Almere. Binnen de metropoolregio is Lelystad de stad die ruimte heeft om te ontwikkelen voor nieuwe inwoners, bezoekers en bedrijven. Deze positie is belangrijk om het draagvlak voor het voorzieningenniveau in Lelystad te versterken. Lelystad kent een omvangrijk voorzieningenniveau met buurt- en wijkcentra, het Lelycentre, het Stadshart en Bataviakwartier. Keuzes zijn nodig om te voorkomen dat de ene ontwikkeling de andere verzwakt.

De inzet

- De stad gaat groeien naar 100.000 inwoners. De nieuwbouw en transformatie van de bestaande stad wordt gericht ingezet op selectieve plekken waar de maatschappelijke en economische meerwaarde het grootst is en bijdragen aan het in balans brengen van de stad. In totaal kunnen tot 2040 tenminste 5.500 woningen aan de stad worden toegevoegd. Met het woningbouwprogramma en transformatieopgave sluiten we aan op de ambitie om sterke schouders en meer schouders naar onze stad te halen, huidige inwoners een beter perspectief op een wooncarrière (zowel starten als doorstromen) te bieden, op de ruimtelijke kwaliteiten van de stad (hoofdstad nieuwe natuur) en op het economisch profiel van onze stad. Nadrukkelijk richten we onze inspanningen hierbij op versterking van de leefbaarheid in de bestaande stad.
- Lelystad zet in op een hiërarchische voorzieningenstructuur op regionaal – (Bataviakwartier), stads – (Stadshart) en wijk – cq buurtniveau (wijkcentra). In deze structuur krijgt het Lelycentre de positie van een wijkwinkelcentrum.
- Lelystad kiest voor een sterk Stadshart waar de basisvoorzieningen op orde zijn. Hier zijn de lokale detailhandel, binnenstedelijke horeca, de schouwburg en de bioscoop, stedelijke woningbouw, kantoren/zakelijke dienstverlening, publieke sector en het intercitystation geconcentreerd. We zetten in op woningbouwontwikkeling in het Stadshart.
- In Bataviakwartier krijgt Lelystad Kuststad betekenis: een bruisend recreatief en toeristisch gebied met regionale en (inter)nationale aantrekkingskracht. Hier kan men prachtig wonen met uitzicht over de nieuwe natuur, terwijl op de boulevard een aantrekkelijke mix van leisure, evenementen, horeca, wonen en winkels te vinden is. De poort naar Nationaal Park Nieuwland en de plek waarmee Lelystad toeristisch 'op de kaart' wordt gezet als betekenisvol gebied binnen de Amsterdamse metropool regio.
- Stadshart en Bataviakwartier functioneren naast elkaar. Ze zijn complementair in uitstraling, doelgroep, doel en bereik. Bataviakwartier richt zich op bovenlokale doelgroepen: onderscheidend wonen aan de kust, horeca en kleinschalige detailhandel die niet concurreert met de lokale voorzieningen in het Stadshart.

- Lelystad groeit uit tot een regionale netwerkstad. De infrastructurele netwerken groeien mee. We zetten in op betere, snellere, frequentere en comfortabele verbindingen naar zowel de economische groeikernen aan de stadsranden als naar andere steden in de regio. Zo zijn betere ov-verbindingen naar Emmeloord – Groningen (Lelylijn), Amsterdam/Almere (metro-kwaliteit) en goede h.o.v.-verbindingen tussen Station Lelystad - Lelystad Airport en Station Lelystad - Bataviakwartier gewenst, alsmede de realisatie van (het Lelystadse deel) van de N23 (Alkmaar-Zwolle).

Ad. A. 3. Regionaal gespecialiseerde economie

Lelystad heeft een robuuste economische structuur met meer bedrijvigheid en meer werkgelegenheid. Lelystad heeft zich gespecialiseerd en de beroepsbevolking heeft hierop afgestemde skills. De multimodale bereikbaarheid willen we ten volle benutten. Er is sprake van een geborgde samenwerking in de triple helix. De doorontwikkeling van Flevo-kust Haven als topwerklocatie voor circulaire bedrijvigheid verloopt voorspoedig. Lelystad neemt een stevige positie in als circulaire, multimodale, logistieke hub in de Oostflank van Metropoolregio Amsterdam. Het inrichten van een toekomstbestendige zorgsector is geslaagd. De economische en sociale opgaves liggen in de verzilvering van de reeds aanwezige kracht en kansen. Dat wil onder meer zeggen: inspelen op de kansen van de ontwikkeling Airport Lelystad; uitbouwen van de vrijetijdseconomie, en een optimale benutting van de potentie van de secundaire agrofood sector: voedselverwerking en logistiek.

Lelystad maakt deel uit van sterke economische netwerken en dit zorgt voor een grote toegevoegde waarde, vooral ook in banen. De beroepsbevolking heeft de benodigde kennis en kunde. Lelystad is een belangrijke economische speler in de regio. Mensen trekken naar Lelystad omdat de werkgelegenheid sterk groeit. De nieuwe werkgelegenheid in de logistiek, de verpakkingsindustrie en het toerisme rond bijvoorbeeld de luchthaven en Flevokust, gekoppeld aan verschillende vormen van maakindustrie, zorgt er daarnaast voor dat steeds meer inwoners binnen Lelystad zelfstandig in eigen inkomen kunnen voorzien.

De inzet

- We willen dat de Lelystadse economie zich specialiseert en een krachtige regionale meerwaarde levert. We willen een economie die toekomstgericht is, een stabiele basis kent en focust op enkele belangrijke sectoren, zoals logistiek en secundaire agrofood. Een economie die floreert door samen te werken en meer economische activiteit te ontplooien..
- De A6 zone wordt de economische as waaraan de belangrijkste werkgebieden zoals LAB, Lelystad Airport en Flevo-kust-Haven liggen. We bieden de ruimte voor duurzame economische ontwikkelingen.
- Een florerend Stadshart en Bataviakwartier genereren werkgelegenheid in de detailhandel, horeca en leisure/(water)recreatie. We ondersteunen deze gebieden, geven ze ontwikkelruimte en zetten woningbouw hier in ter vergroting van het draagvlak.
- Het stimuleren van de innovatieve duurzame landbouw biedt mogelijkheden voor werkgelegenheid in de secundaire agrofood sector.
- Een goede fysieke bereikbaarheid van de economische kerngebieden vanuit de Lelystadse woonwijken is voor de werknemers een voorwaarde. Wij zorgen dat de economische kerngebieden makkelijk en snel te bereiken zijn vanuit de Lelystadse woonwijken (met (E-)bike, scooter, ov en auto).
- Voor een goede en duurzame economische ontwikkeling is de aansluiting van Flevokust per spoor of op het spoor in de toekomst nodig.

B. Versterken maatschappelijke kracht

Ad B.1. Aantrekkelijke woonbuurten en vitale bewoners

Lelystad is als hoofdstad van de nieuwe natuur vanzelfsprekend ook een aantrekkelijke, groene woonstad. Een stad met rustige, leefbare woonbuurten, buurten met vitale en betrokken bewoners. In de buurten woont men prettig en betaalbaar en doen bewoners volwaardig mee, van jong tot oud.

We zetten in op aantrekkelijke buurten waar je je thuis voelt en waar mensen het vermogen hebben en de ruimte voelen om maatschappelijk mee te doen. Via wijkaanpakken willen we, in samenwerking met wijkcoalities, aan de slag met verbetering en vernieuwing van de zwakkere buurten. Het concept van positieve gezondheid is hierbij een leidende factor.

De inzet

- Doorbreken van de overerving van sociale problematiek in de zwakke buurten. We kiezen hierbij voor een mens- en gebiedsgerichte aanpak. Door samen met partners (waaronder de basisscholen) te investeren in de jongere generatie kan de cirkel van overerving doorbroken worden.
- Wij sturen bij deze integrale wijkaanpak vooral op de instroom van draagkrachtigere bewoners, het openbreken van in zichzelf gekeerde buurten, een gedifferentieerde woningvoorraad met ook duurdere woningen, soms intensivering - soms verdunning, ruimte voor economische activiteit en voor de vernieuwing van het publieke domein. We willen ondermijning en ruimtelijke segregatie voorkomen.
- De buurten dienen levensloopbestendig te zijn en te zijn ingericht op langer thuis wonen. De hele wooncarrière kan plaatsvinden in de buurt.
- De noodzakelijke verduurzaming van de woningen en de woonomgeving is een katalysator voor de wijkvernieuwing. Vitale, duurzame, veilige en betaalbare buurten vormen het fundament van het toekomstige Lelystad.

Ad B.2. Leven lang ontwikkelen

Lelystad heeft een solide sociaaleconomische basis die het fundament vormt voor een vitale, duurzame ontwikkeling van de stad. Iedereen doet mee. Het onderwijs is kwalitatief hoogstaand, aantrekkelijk en onderscheidend. De bevolking is goed opgeleid, aansluitend bij het economische profiel van de stad: een belangrijke vestigingsplaatsvoorwaarde voor bedrijven. De opleidingen sluiten aan bij de behoeften vanuit de praktijk. Onderwijs, ondernemers en overheid werken hierin intensief samen (triple helix). Regionaal werken we samen in het House of skills.

Lelystad zet in op onderscheidend en aantrekkelijk onderwijs, door middel van diversiteit in onderwijsconcepten, contextrijk onderwijs en toepassing van technologie. Het onderwijsveld werkt samen over de grenzen van de typen heen aan een doorgaande lijn. Dit doet ze samen met bedrijven en kennisinstellingen. We werken samen ook met onderwijsprofessionals van buiten de stad om kennis te halen en te brengen. We werken toe naar een stad die weer een voorbeeld is op innovatie in het onderwijs. Om goed onderwijs te kunnen verzorgen zetten we met partners ook in op goede randvoorwaarden, zoals onderwijshuisvesting die aansluit bij het onderwijs, aansluiting van onderwijs en zorg, goed en gekwalificeerd personeel.

Te veel Lelystedelingen zijn al lange tijd niet actief op de arbeidsmarkt en veel banen worden ingevuld door niet Lelystedelingen. Door goed onderwijs dat past bij de vraag worden meer instromers op de arbeidsmarkt opgeleid voor de lokale arbeidsmarkt. Met gerichte scholingsprogramma's voor werkenden en werkzoekenden, ook met afstand tot de arbeidsmarkt, kan een deel van deze banen ook worden ingevuld door Lelystedelingen.

De inzet

- Het Lelystadse onderwijs is onderscheidend, contextrijk en aantrekkelijk. Om dit te verwezenlijken moeten we zorgen dat de kwaliteit op orde is. Gezamenlijk bepalen we waar we de lat willen leggen. Ook randvoorwaarden rond het onderwijs moeten in orde zijn om goed onderwijs te bieden, zoals voldoende personeel en aansluiting met zorg.
- Onderwijs, ondernemers en overheid werken intensief samen (onder meer in de triple helix) in de ontwikkeling van onderwijs. Het onderwijs sluit daarbij goed aan op de praktijk en is contextrijk. Dit geldt voor de gehele onderwijsketen en de scholing van werkzoekenden en werkenden. Ervaringen en kennis van buiten Lelystad worden hierbij ingezet.
- We investeren fors in onderwijshuisvesting. Deze investeringen maken bij onderwijsconcepten passende huisvesting mogelijk en gaan gepaard met inrichten van nieuwe onderwijsconcepten. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheden van moderne technologie.

Ad. B.3. Langer gezond thuis

Lelystad zet een transitie in gang van de gezondheidszorg in de stad en in de buurten. Dit strategisch traject zal de komende twee decennia in beslag nemen. Binnen de nieuwe buurtaanpak wordt deze transitie in de gezondheidszorg aangepakt in combinatie met de andere maatschappelijke thema's, zoals energietransitie en duurzaamheid, groot onderhoud, klimaatadaptatie, gedeeld eigenaarschap en veiligheid.

De sluiting van het MC Zuiderzee en de gedeeltelijke overname door St. Jansdal hebben de nodige effecten voor de structuur van de gezondheidszorg in Lelystad. De minister van VWS heeft een verkenners benoemd die met de partners, de zorgverzekeraar, de overheden en de patiëntenverenigingen op zoek is gegaan naar concrete oplossingen. Tegelijk realiseren alle betrokkenen zich dat het om allerlei redenen op de langere termijn noodzakelijk is dat de ziektelast als

gevolg van een ongezonde leefstijl en ongezonde leefomgeving fors gaat afnemen en dat zorg 50% meer (of vaker) in de eigen leefomgeving (in plaats van in zorginstellingen) georganiseerd wordt, samen met het netwerk rond mensen.

De inzet:

- Met de partners in de zorg, de zorgverzekeraar en het ministerie van VWS wordt gewerkt aan nieuwe toekomstbestendige oplossingen en stappen gemaakt om tot een transitie van de gezondheidszorg in de stad en in de buurten te komen.

C. Gedeeld eigenaarschap

Er zijn drie elementen binnen deze strategie van belang:

1. Partners
2. Politiek bestuurlijk
3. Interne organisatie

Partners

Om van Lelystad die zelfstandige stad te maken die we willen, staan we voor een uitdagende opgave. In Lelystad willen we een beweging in gang zetten waarbij iedere inwoner, maatschappelijke organisatie, scholier, mede-overheid, werknemer en ondernemer die dat wil ook mede-eigenaar wordt van deze ambitie. Met het koersdocument schetsen we ons "programma van mogelijkheden". We geven potentiële partners alle ruimte om (binnen het programma van mogelijkheden) initiatief te nemen, te ontwikkelen, mee te doen en samen met ons te bouwen. We gaan ook gericht aan de slag met het bouwen van coalities – waarbij we vooral volgen waar al energie en enthousiasme zit en waar kansen liggen.

Politiek bestuurlijk

Hier is sprake van twee dimensies. Ten eerste het identificeren van en het recht doen aan de gecombineerde ambities van de drie bestuurlijke partners (lokaal, provinciaal en regionaal), waarbij de belangrijkste uitdaging wordt elkaar te vinden op de gemeenschappelijke doelen ook in relatie tot de meerjarenbeleidslijnen van de verschillende partners. Ten tweede, het duiden van de gemeentelijke politiek bestuurlijke thema's, zowel op inhoud als bedrijfsvoering. Waarbij niet alleen het college, maar vooral ook de gemeenteraad een belangrijke rol speelt.

Interne organisatie

We willen binnen de gemeente Lelystad opgavegericht werken aan het waarmaken van onze ambities. Dat uit zich al in de wijze waarop we heel scherp de strategie en de doelen bepalen, en de inspanningen daaruit afleiden.

De rol van de gemeente zal variëren. De noodzakelijke systeemsprong vraagt soms een actieve en initiërend rol. Gezien de veranderingen in de samenleving zal de gemeente daarnaast steeds vaker een meer faciliterende en registrerende rol aannemen. Dat betekent luisteren, ruimte bieden en soms andere keuzes maken en richtingen in slaan. Overleg vanuit gelijkwaardigheid en eigen kracht van de partners en de bewoners en niet opereren vanuit macht. Dit vraagt van de gemeentelijke organisatie nieuwe competenties.

Voor de gemeente Lelystad zijn de opgaven en de ambities uit deze koers leidend. Voor de interne organisatie is een leidraad opgesteld om de voorstellen aan te laten sluiten op de ambities. Alles wat we doen in Lelystad draagt bij aan hetzelfde doel om van Lelystad als uitnodigende hoofdstad van de nieuwe natuur die financieel gezond, veerkrachtig, in balans en zelfstandig is.

Om deze stap als stad te maken moeten we keuzes maken. Keuzes waar we onze energie en die van onze partners op inzetten en keuzes waar we middelen op inzetten.

Afwegingen bij keuzes in beleid of inzet:

1. Hoeveel beleidsvrijheid is er voor de gemeente? (wettelijke taak? Inzet rijksmiddelen via specifieke doeluitkering of doeluitkering? Bestaande gemeentelijke besluiten of afspraken?)
2. Draagt deze inzet bij aan:
 - a. Eén van de doelen die we gesteld hebben voor Lelystad:
 - sterkere schouders in de stad, sterkere buurten?
 - meer schouders in de stad?

- sterkere economie (meer banen?, robuustere economie?)
 - b. behouden van een basis voorzieningenniveau?
 - c. Een financieel gezonde positie van de stad?
3. Hoe verhoudt deze inzet zich tot andere inzet vanuit de gemeente of vanuit een partner in de stad op dit thema?
 4. Heeft deze inzet een ruimtelijke component waar rekening mee gehouden moet worden?
 5. Heeft deze inzet een relatie met veiligheid/ondermijning?
 6. Heeft deze inzet een relatie met duurzaamheid?

Bovenstaande vragen zijn geen test die gehaald moet worden. Het is een leidraad bij het voorbereiden van een besluit tot inzet vanuit de gemeente, waarbij elke medewerker zelf verantwoordelijk is voor de nodige afstemming (vergelijkbaar nu financiën en juridische zaken).

Opgavegericht werken gaat uit van dialoog. De gemeente legt verbindingen en faciliteert de gesprekken met de partners en de bewoners in de stad. Zij worden betrokken bij het bepalen van de opgaven, de strategie, het beleid en de uitvoering. Voor opgavegericht werken is gerichte informatie nodig om gerichte inspanningen te kunnen leveren. Zonder informatie over trends en ontwikkelingen, stand van zaken van de problematiek, de beschikbare data en de analyses hierover is het onmogelijk te weten of wij de goede dingen doen en of wij de dingen goed doen.

Opgavegericht werken vraagt om heldere keuzes te maken, deze vol te houden en daarmee zekerheden te bieden aan de samenleving en de markt. Door kaders te scheppen biedt de gemeente ruimte, een uitnodigende ruimte voor het eigen initiatief uit de samenleving. Deze nieuwe manier van werken vraagt om ruimte te durven en te kunnen geven aan de samenleving en daarmee ook om een nieuwe, andere rolinvulling van de gemeentelijke medewerkers. Binnen de gemeentelijke organisatie onderscheiden we drie kerncompetenties, die uitgewerkt worden in de visie op de gemeentelijke dienstverlening:

- Samen - we werken samen (meedenken, meedoen en meebeslissen, integraal en betrouwbaar)
- Betrokken - we zijn betrokken (mens centraal, verantwoordelijkheid nemen, empathisch)
- Duidelijk - het is duidelijk (makkelijk, begrijpelijk, helder, bereikbaar, consequent).